

Maakunnan tila

Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen keväällä 2022

LOUNAISTIETO
Avoimesti

 Varsinais-Suomen liitto

Maakunnan tila
Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen keväällä 2022

Varsinais-Suomen liitto
Turku 2022

Kannen kuva: Viestintäliiga

ISBN 978-952-320-048-7

Varsinais-Suomen liitto
PL 273, 20101 Turku, Puh. (02) 210 0900
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

Lyhyesti

Kotimaan matkailu kannattelee Varsinais-Suomen matkailualaa

Sivuilla 5–8 tarkastellaan matkailualan kehitystä koronapandemian aikana. Varsinais-Suomessa matkailuklusterin yritysten liikevaihto romahti koronakriisin alettua ja kääntyi kasvuun vasta keväällä 2021. Kotimaisen matkailukysynnän kasvu nosti alan liikevaihdon huippulukemiin kesällä 2021, mutta tämä ei näkynyt vielä matkailualan henkilöstömäärässä. Suhdannekehitys näkyi selvästi myös yöpymisten määrissä. Kotimaisten yöpymisten määrä nousi heinäkuussa 2021 ennätyslukemiin, mutta kansainvälisten matkailijoiden yöpymismäärä jäi kesäsesongillakin aiempien talvikausien tasolle. Kansainvälisten matkailijoiden kato näkyy erityisen selvästi Turun lentoaseman matkustajamäärissä, jotka eivät ole palanneet koronakriisiä edeltäneelle tasolle. Myös maakunnan satamien matkustajamäärät ovat pudonneet selvästi koronapandemian aikana.

Koronan vaikutukset työllisyyteen jäivät lyhytaikaisiksi

Sivuilla 9–15 tarkastellaan koronakriisin vaikutuksia Varsinais-Suomen työmarkkinoihin. Keväällä 2020 alkaneet koronakriisin vaikutukset Varsinais-Suomen työllisyystilanteeseen ovat jääneet lyhytaikaisiksi. Maakunnan työllisyysaste on noussut selvästi korkeammalle tasolle kuin ennen pandemiaa, ja työttömyysaste on laskenut lähes vuoden 2019 tasolle. Selkeimmin koronapandemian laantuminen ja rajoitusten postuminen näkyy uusien avoimien työpaikkojen määrässä maakunnassa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä lähti erittäin nopeaan kasvuun vuoden 2021 alussa erityisesti Turun seudulla, jossa vuonna 2021 haettiin yli 25 000 uutta työntekijää enemmän kuin vuotta aiemmin.

Varsinais-Suomen väestönkasvu hidastunut hieman

Sivuilla 16–21 tarkastellaan koronapandemian aikana tapahtuneita muutoksia Varsinais-Suomen väestökehityksessä. Maakunnan väestönkasvu nopeutui huomattavasti koronapandemian myötä mutta on hidastunut jonkin verran vuoden 2022 alussa. Merkittävimpiä muutoksia ovat Loimaan seudun väestökehityksen heikkeneminen ja Turun seudulla Kaarinan väestönkasvun hidastuminen. Myös syntyvyys on alentunut ja kuolleisuus lisääntynyt, minkä seurauksen luonnollinen väestönmuutos on painunut ennätysellisen alas.

Varsinais-Suomen väestö keskittyy laajeneviin taajamiin

Sivuilla 22–25 tarkastellaan Varsinais-Suomen taajamien kehitystä 2000-luvulla. Valtakunnalliset ja alueelliset maankäytön suunnitelmat ohjaavat yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen, ja entistä suurempi osa väestöstä asuukin taajamissa. Toisaalta taajamien pinta-ala kasvaa niiden väestönkasvua nopeammin: taajamat laajenevat ja niiden väestötiheys pienenee. Kehitys on samansuuntaista koko maakunnassa, joskaan väestötiheys ei pienene yhtä voimakkaasti Turun kaupunkiseudulla ja keskustaajamassa kuin niiden ulkopuolella. Rohkaisevaa suunnitelmien toteutumisen kannalta on, että viime vuosina uusi rakentaminen ja väestönkasvu on kohdistunut aiempaa vahvemmin yhdyskuntarakennetta tiivistävästi.

Kuva: Viestintäliiga

Kotimaan matkailu kannattelee Varsinais-Suomen matkailualaa

Matkailu- ja tapahtuma-alat ovat koronapandemiasta pahimmin kärsineitä toimialoja. Tilastokeskuksen tuottaman matkailutilinpidon¹ mukaan matkailijoiden kulutus väheni Suomessa 6,6 miljardia euroa vuonna 2020. Vähennystä vuoteen 2019 verrattuna oli 41 prosenttia. Matkailukysynnän hiipuminen vaikutti merkittävästi alan työllisyyteen. Matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden määrä väheni koko maassa noin 25 000 henkilöllä eli 16 prosentilla vuotta aiemmasta.

Pahimmin koronapandemia kuritti matkailualaa Uudellamaalla työmatkojen ja kansainvälisen matkailun romahduksen vuoksi. Myös Ahvenanmaa, Lappi ja Etelä-Karjala kärsivät kansainvälisen matkailun puutteesta. Toisaalta Etelä-Savossa matkailun bkt-osuus jopa kasvoi vuonna 2020 johtuen ennen kaikkea mökkimatkailun kysynnän kasvusta. Myös Varsinais-Suomessa saariston matkailukysyntä oli vahvaa, mutta maakunnan matkailun kokonaiskysyntä väheni vuonna 2020 neljänneksellä.

Matkailuklusteriin kuuluvien yritysten liikevaihto romahti Varsinais-Suomessa välittömästi koronapandemian levittyä Suomeen maaliskuussa 2020. Kesällä 2020 alan myynti toipui jonkin verran, muttei kuitenkaan aiempien vuosien tasolle. Matkailun liikevaihdon trendikehitys kääntyi kasvuun vasta keväällä 2021, ja viime kesällä kotimaisen matkailukysynnän kasvu nosti alan liikevaihdon huippulukemiin. Talvella omikronmuunnos painoi matkailumyyntiä jälleen alas, mutta todennäköisesti tänä keväänä poistuneet rajoitukset nostavat liikevaihdon voimakkaaseen kasvuun.

Matkailuklusterin työllistävyys romahti koronakriisin alettua. Alan henkilöstömäärän kausivaihtelu ei ole yhtä voimakasta kuin liikevaihdon osalla, eikä henkilöstön määrän vähentyminen ollut yhtä rajua kuin liikevaihdon. Toisaalta matkailumyynnin nopea elpyminen keväällä 2021 ei ole myöskään

näkyntä yhtä voimakkaana matkailun henkilöstömäärän kasvuna, mikä voi johtua vaikeudesta saada alalle osaavaa työvoimaa. Alan henkilöstömäärä jäikin kesällä 2021 selvästi vuoden 2019 tasosta, vaikka liikevaihto oli ennätysellisen korkea.

Matkailuklusterin suhdannekehitys näkyi selvästi myös yöpymisten määrissä. Kotimaisten yöpymisten määrä Varsinais-Suomen rekisteröidyissä majoitusliikkeissä palasi koronakriisin alun pudotuksen jälkeen jo kesällä 2020 lähes normaaliksi. Kesällä 2021 kotimaisten yöpymisten määrä kasvoi ennätyslukemiin, ja yksin heinäkuussa maakunnan majoitusliikkeissä yöpyi yli neljännesmiljoona matkailijaa. Sen sijaan ulkomaisten yöpymisten määrä on ollut koko pandemian ajan hyvin alhainen. Kesäsesonginkin aikana kansainvälisten matkailijoiden yöpymismäärät ovat jääneet aiempien talvikausien lukemiin.

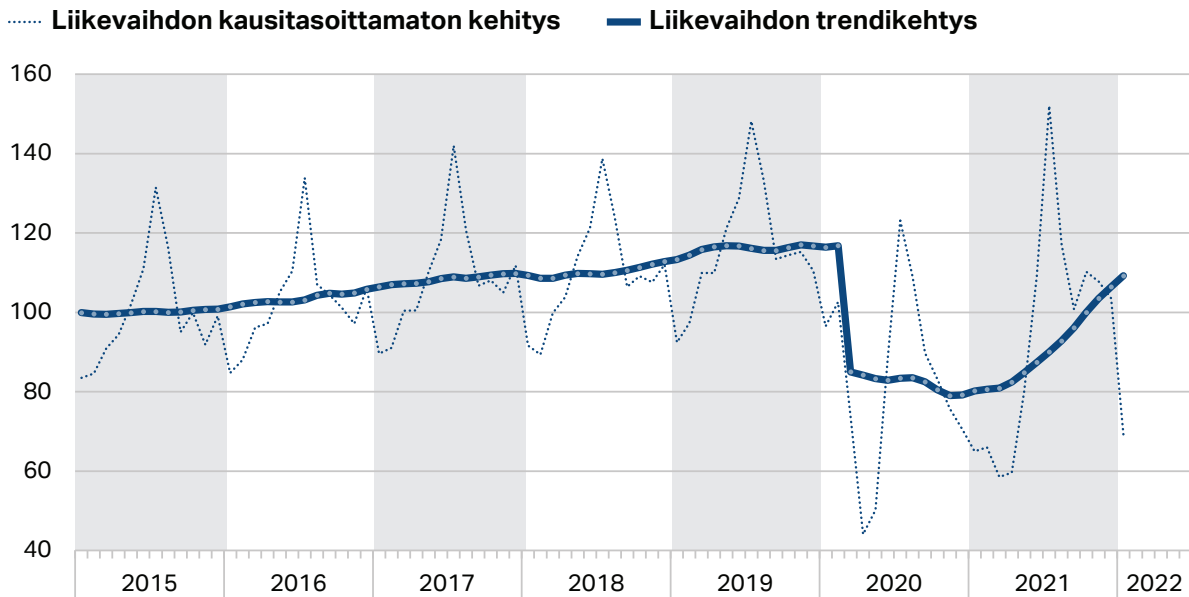
Kansainvälisten matkailijoiden kato näkyy erityisen selvästi Turun lentoaseman matkustajamäärissä. Vuonna 2019 lentoaseman kansainväliset yhteydet ja matkustajamäärät olivat selvässä kasvussa, mutta koronakriisin iskeytyä lennot loppuivat kokonaan, eivätkä ne palanneet aiemmalle tasolle missään vaiheessa pandemian aikana. Kotimaan lentoyhteydet ovat puolestaan loppuneet käytännössä kokonaan.

Myös maakunnan satamien matkustajaliikenteessä näkyy sama ilmiö, joskin lievempänä. Turun sataman risteilymatkustamiseen pohjautuva volyyymi putosi pandemian alettua lähes nolliin, eikä palannut aiemmalle tasolle myöskään kesällä 2021. Naantalint sataman tavaraliikenteeseen pohjautuva matkustajamäärien perusvirta on pysynyt voimissaan myös pandemian aikana, mutta kesäsesonkien Eurooppaan suuntaavat automatkustajat ovat jääneet suurelta osin pois myös Naantalint reiteiltä.

¹ <https://tem.fi/-/raportti-pandemia-muutti-matkailun-talous-ja-tyollisyysvaikutuksia>

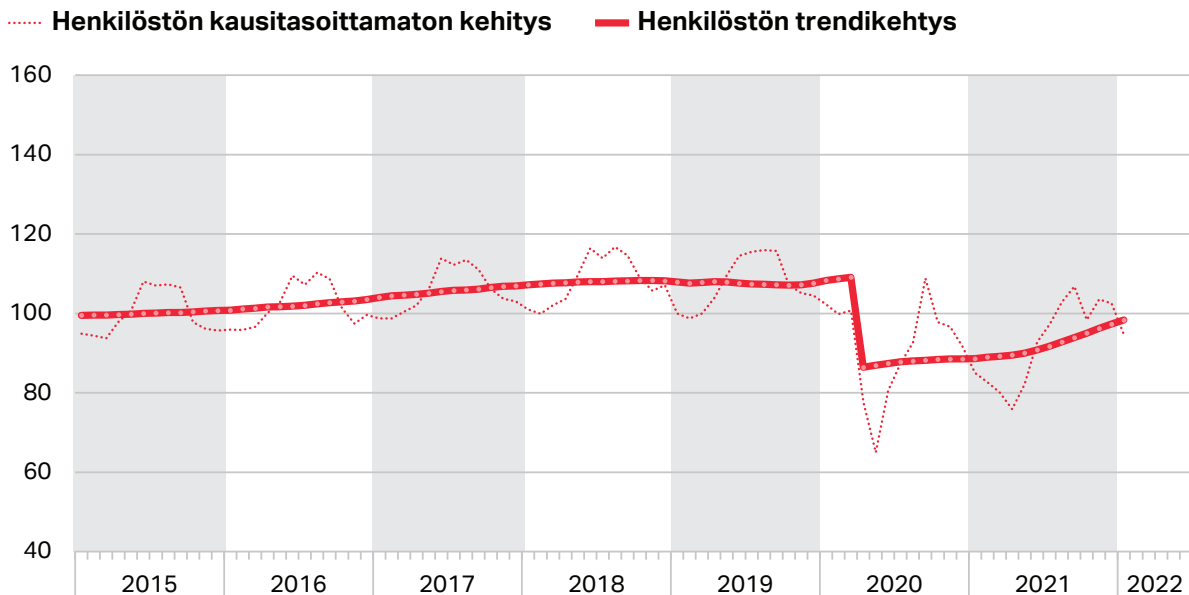

Matkailuklusterin yritysten liikevaihdon kehitys Varsinais-Suomessa (indeksi, 2015=100)

Kuva 1 Matkailuklusterin yritysten liikevaihdon kehitys Varsinais-Suomessa.
Tietolähde: Tilastokeskus.

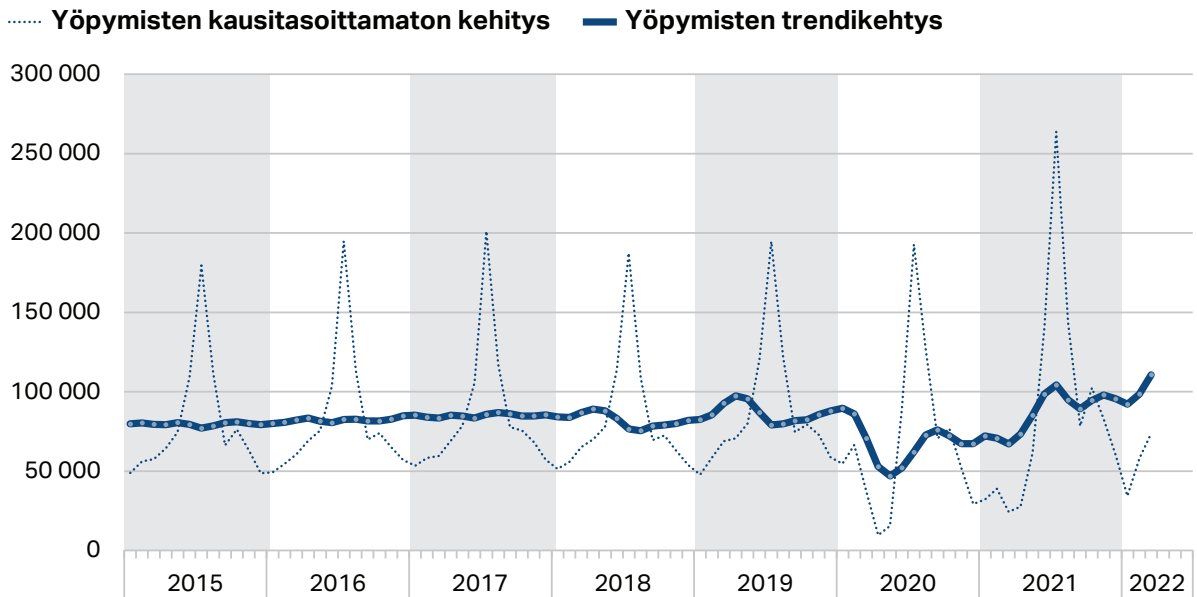
Matkailuklusterin yritysten henkilöstömäärän kehitys Varsinais-Suomessa (indeksi, 2015=100)

Kuva 2 Matkailuklusterin yritysten henkilöstömäärän kehitys Varsinais-Suomessa.
Tietolähde: Tilastokeskus.

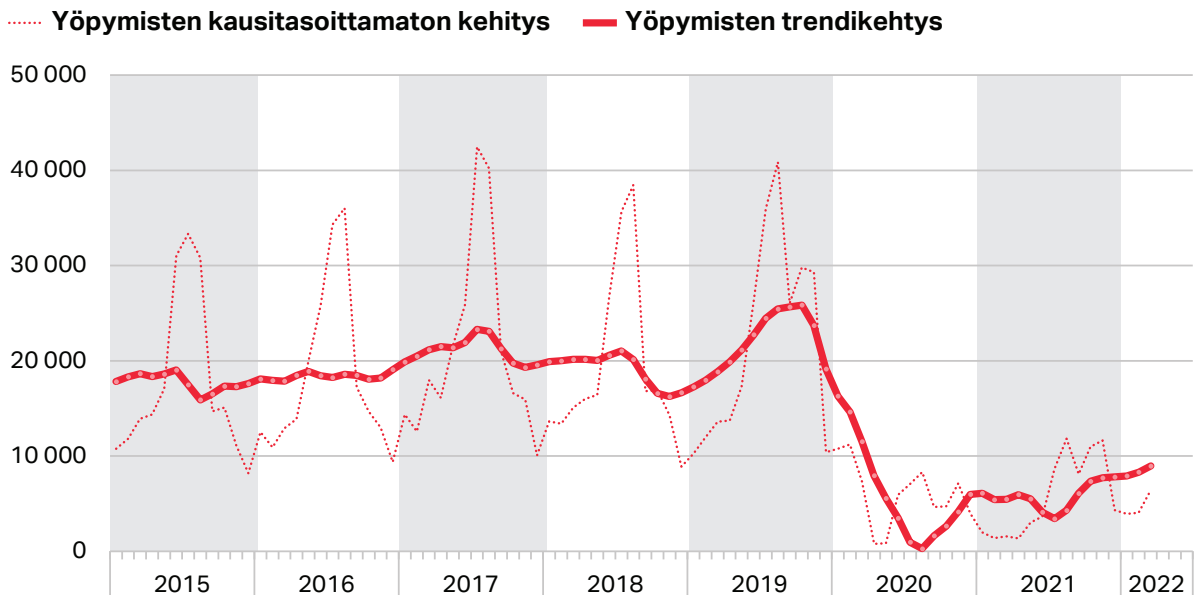

Kotimaisten yöpymisten määrän kehitys Varsinais-Suomen majoitusliikkeissä (henkilöä, rekisteröidyt majoitusliikkeet)

Kuva 3 Kotimaisten yöpymisten määrän kehitys Varsinais-Suomen rekisteröidyissä majoitusliikkeissä. Tietolähde: Tilastokeskus.

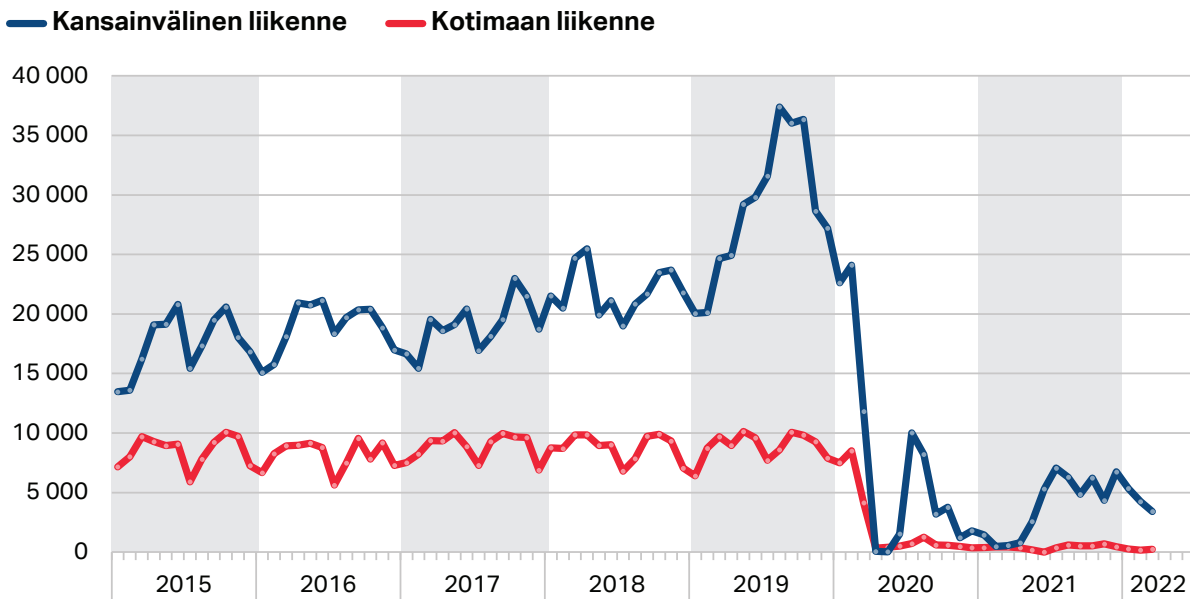
Ulkomailta tulevien yöpymisten määrän kehitys Varsinais-Suomen majoitusliikkeissä (henkilöä, rekisteröidyt majoitusliikkeet)

Kuva 4 Ulkomailta tulevien yöpymisten määrän kehitys Varsinais-Suomen rekisteröidyissä majoitusliikkeissä. Tietolähde: Tilastokeskus.

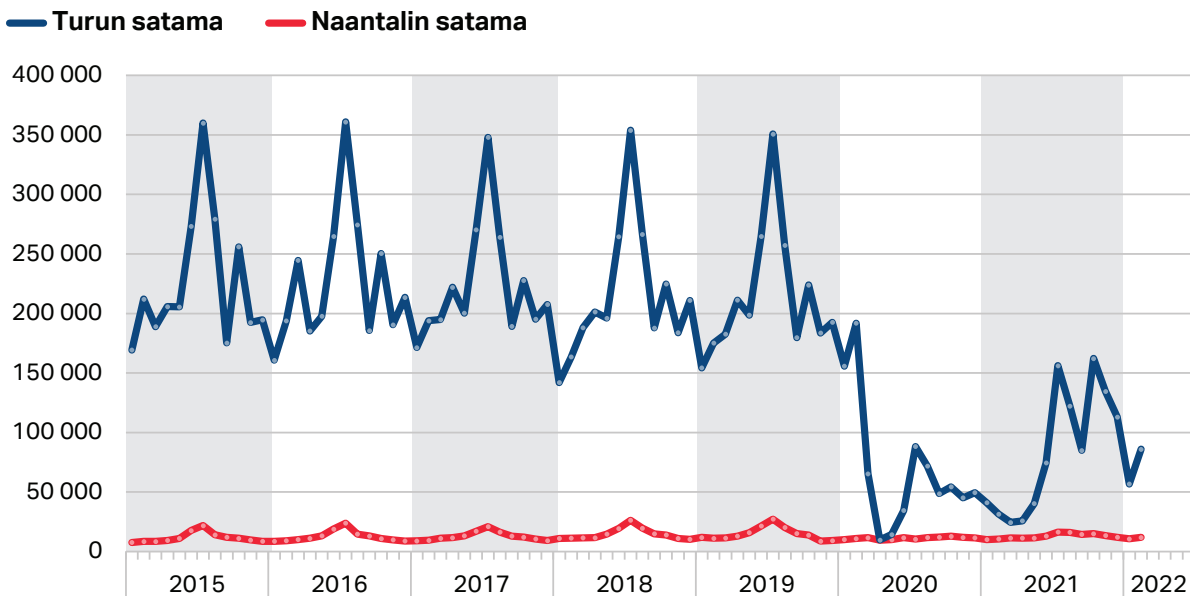

Turun lentoaseman matkustajamäärän kehitys (henkilöä)

Kuva 5 Turun lentoaseman matkustajamäärän kehitys.
Tietolähde: Tilastokeskus.

Varsinais-Suomen satamien matkustajamäärän kehitys (henkilöä)

Kuva 6 Turun ja Naantalın satamien matkustajamäärän kehitys.
Tietolähde: Tilastokeskus.

Koronan vaikutukset työllisyyteen jäivät lyhytaikaisiksi

Keväällä 2020 alkaneen koronakriisin vaikutukset Varsinais-Suomen työllisyystilanteeseen ovat jääneet lyhytaikaisiksi. Maakunnan työllisyysaste on noussut selvästi korkeammalle tasolle kuin ennen pandemiaa, ja työttömyysaste on laskenut lähes vuoden 2019 tasolle.

Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendiluku oli vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä 74,3 %. Työllisyysasteen trendi kasvoi 1,1 prosenttiyksikköä edellisvuotiseen verrattuna. Kasvuvauhti on hidastunut jonkin verran vuoden 2021 lopulta alkaen, mutta Varsinais-Suomen työllisyystilanne on kuitenkin maan kärkeä Uudenmaan ja Pohjanmaan maakuntien jälkeen.

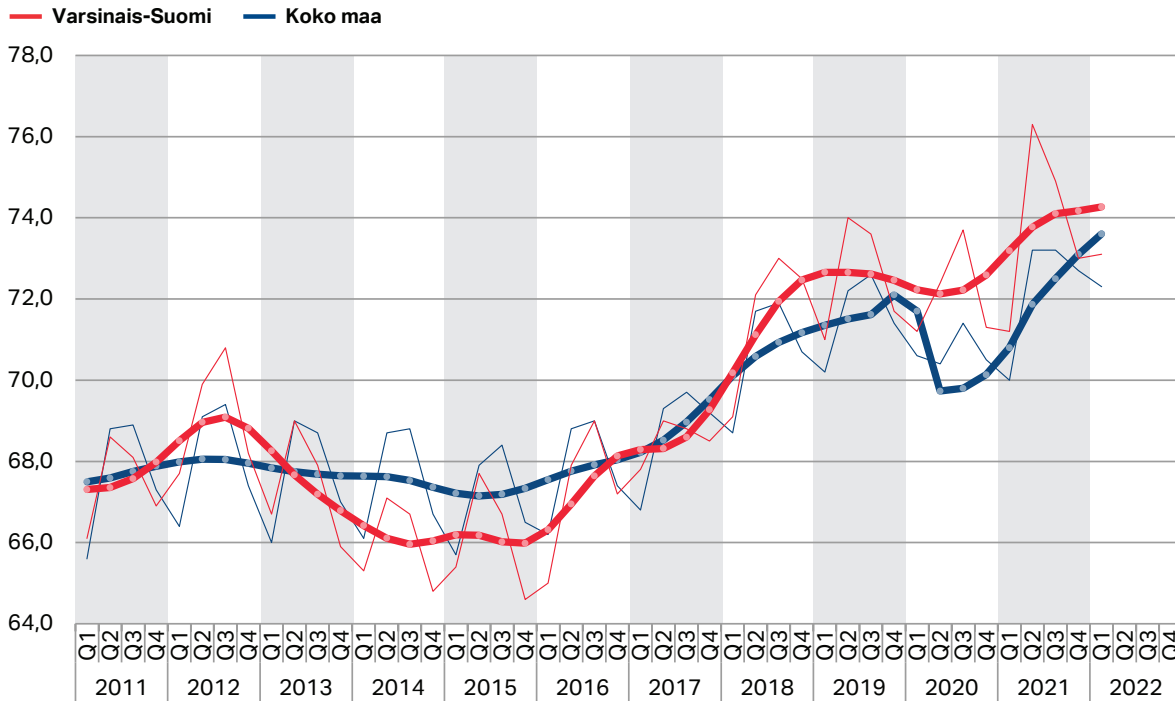
Varsinais-Suomen työttömyysaste kasvoi koronakriisin alussa hyvin nopeasti yli 16 prosenttiin johtuen ennen kaikkea lomautettujen määrän hyvin nopeasta kasvusta. Huhtikuussa 2022 maakunnan työttömyysaste oli painunut jo alle 9 prosenttiin, mikä on lähes samalla tasolla kuin huhtikuussa 2019.

Alueellisesti tarkasteltuna Varsinasi-Suomen seutukuntien työttömyyskehitys on ollut koronakriisin aikana hyvin

samankaltainen kuin koko maakunnassa. Kaikilla seuduilla työttömyys kasvoi nopeasti pandemian alussa mutta kääntyi pian nopeaan laskuun. Työttömyysaste on kuitenkin palautunut hieman eri tahtiin eri seuduilla. Siinä missä Turun seudulla ja Turunmaalla työttömyys on palautunut kriisiä edeltäneelle tasolle, on Loimaan ja erityisesti Salon seudulla menty selvästi pandemiaa edeltäneen tason alapuolelle. Sen sijaan Vakka-Suomessa työttömyysaste on yhä korkeammalla tasolla kuin vuonna 2019 johtuen osin autotehtaalla jatkuneista lomautuksista ja osin vuoden 2019 erittäin alhaisesta vertailutasosta.

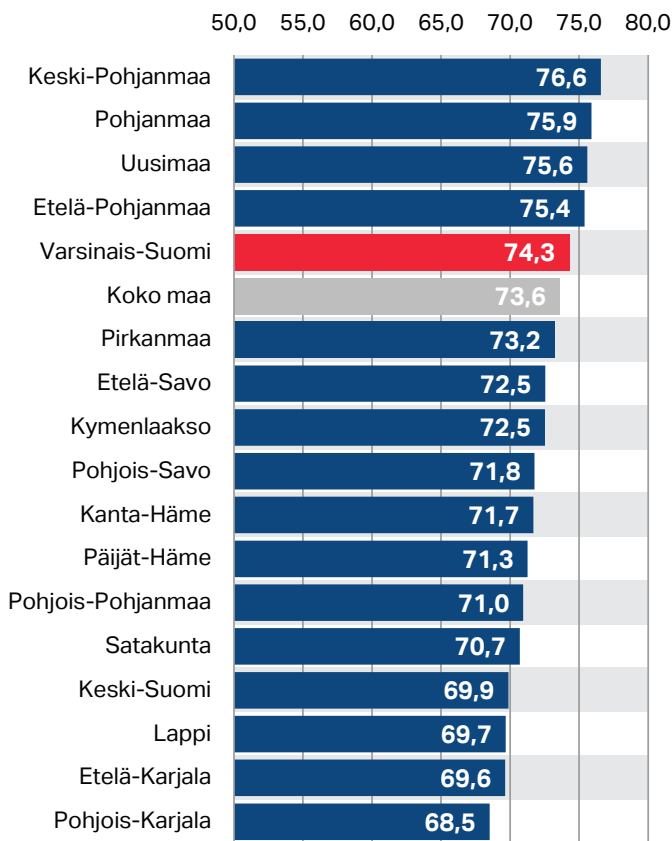
Selkeimmin koronapandemian asteittainen päättymisen näky uusien avoimien työpaikkojen määrässä maakunnassa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä lähti erittäin nopeaan kasvuun vuoden 2021 alussa erityisesti Turun seudulla, jossa vuonna 2021 haettiin yli 25 000 uutta työntekijää enemmän kuin vuotta aiemmin. Uusien avoimien työpaikkojen nopea kasvu selittyy ainakin osittain koronapandemian aiheuttamalla liikkuvuudella työmarkkinoilla, kun irtisanottujen tai työpaikkaa vaihtaneiden tilalle etsitään uusia työntekijöitä.

Työllisyysasteen kehitys (% , 15–64-vuotiaat, trendikehitys paksulla viivalla)

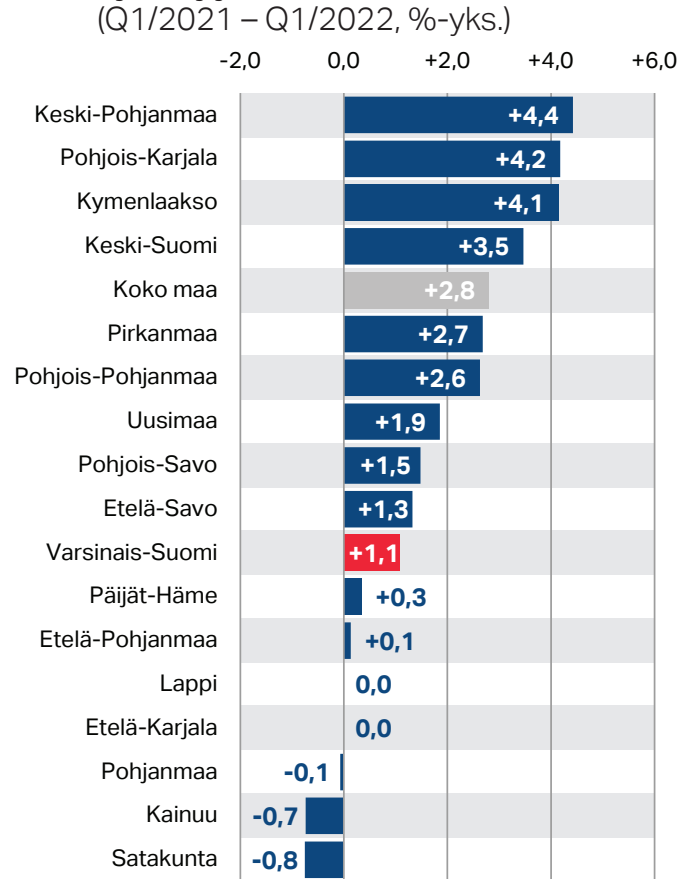

Kuva 7 Varsinais-Suomen ja koko maan työllisyysasteen trendikehitys.
Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa.

Työllisyysasteen trendiluku (Q1/2022, %)

Työllisyysasteen trendin vuosimuutos (Q1/2021 – Q1/2022, %-yks.)

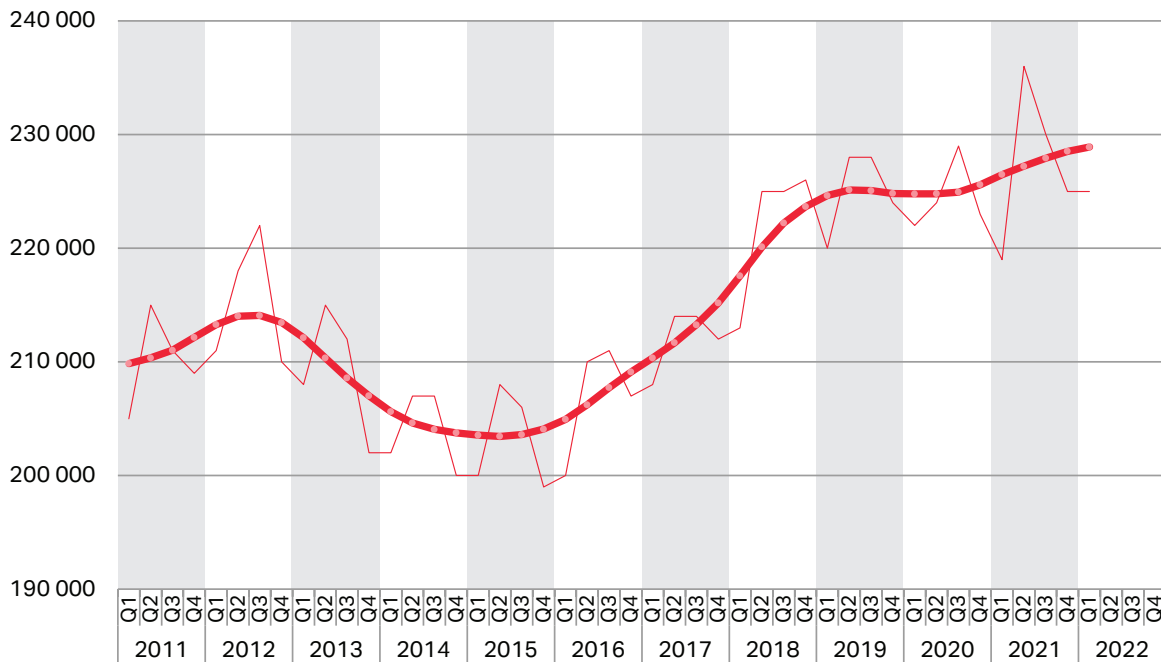

Kuva 8 Työllisyysaste vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä ja työllisyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Työllisten määrän kehitys Varsinais-Suomessa

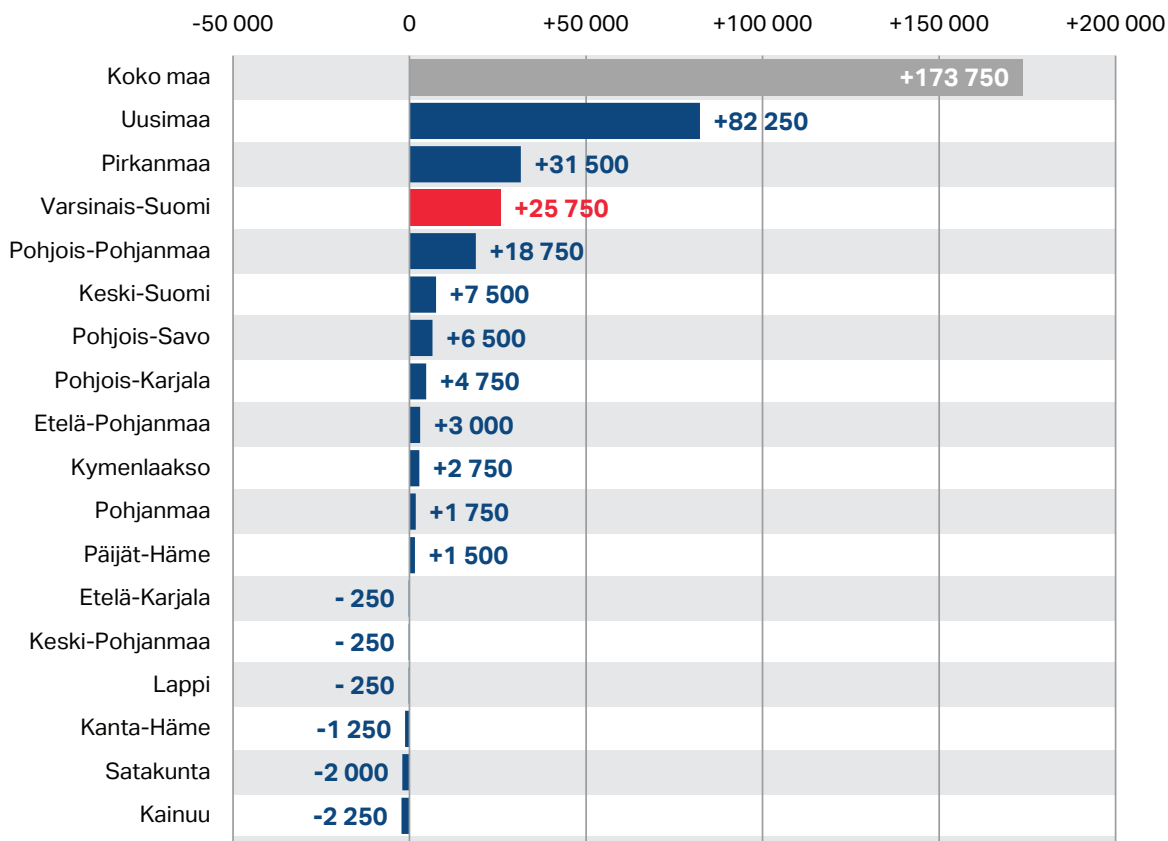
(henkilöä, trendikehitys paksulla viivalla)

Kuva 9 Työllisten määrän kehitystrendi Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa.

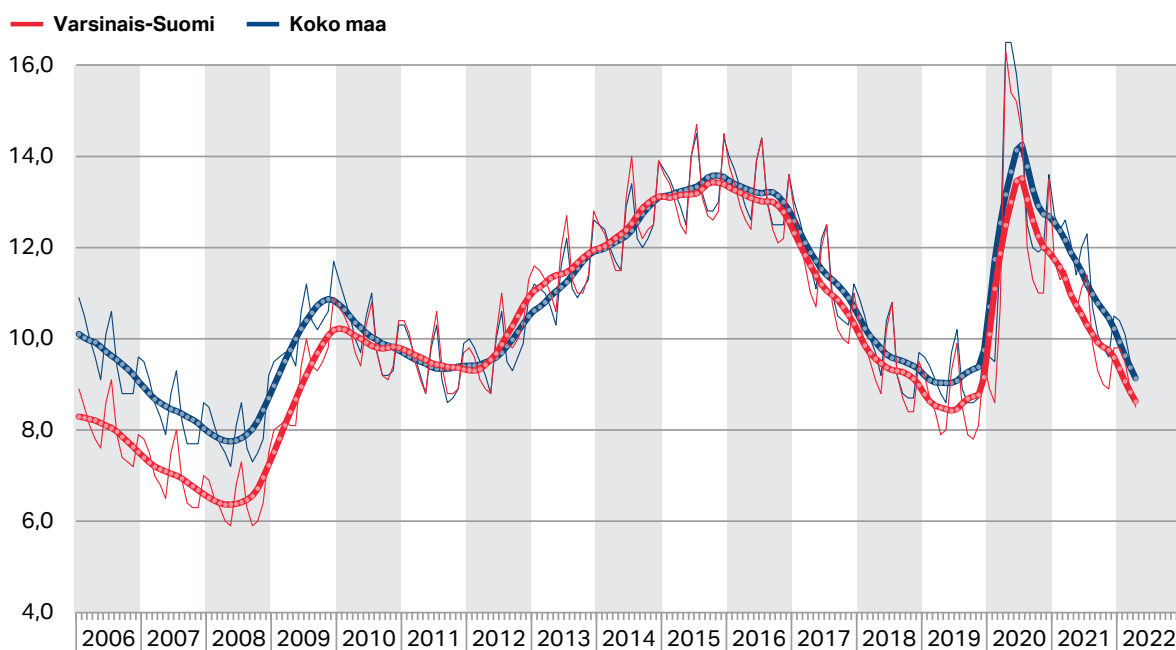
Työllisten määrän muutos vuoden 2015 tasoon verrattuna (Q1/2022 vuosikeskiarvo, henkilöä)

Kuva 10 Työllisten määrän muutos vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2015 keskitasoon verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

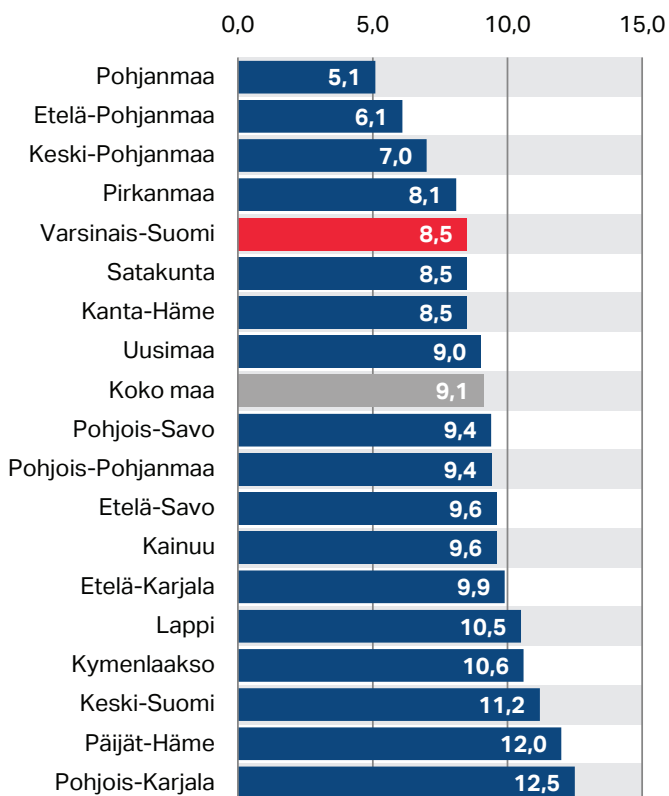
Työttömyysasteen kehitys (% , trendikehitys paksulla viivalla)

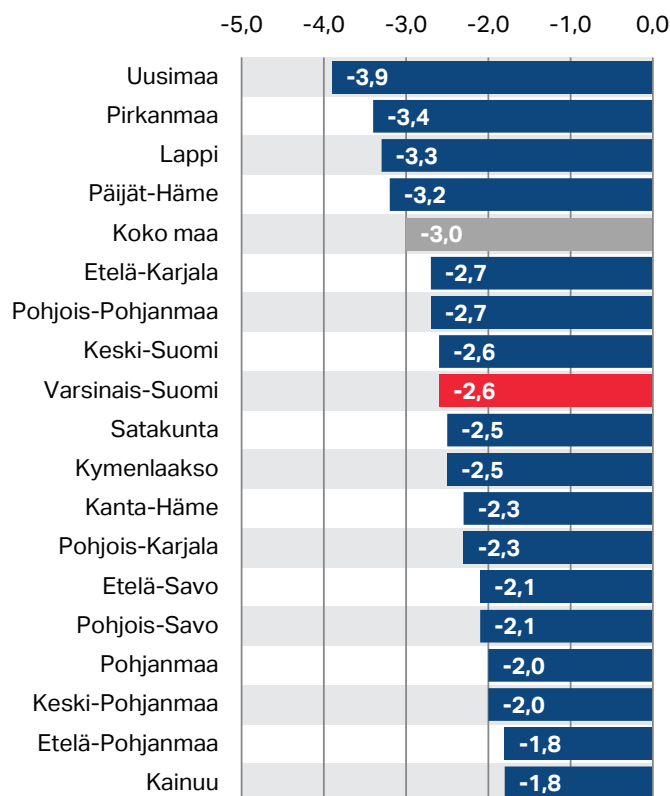
Kuva 11 Varsinais-Suomen ja koko maan työttömyysasteen kehitys.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste huhtikuussa 2022 (%)

Työttömyysasteen vuosimuutos (4/2021 – 4/2022, %-yks.)

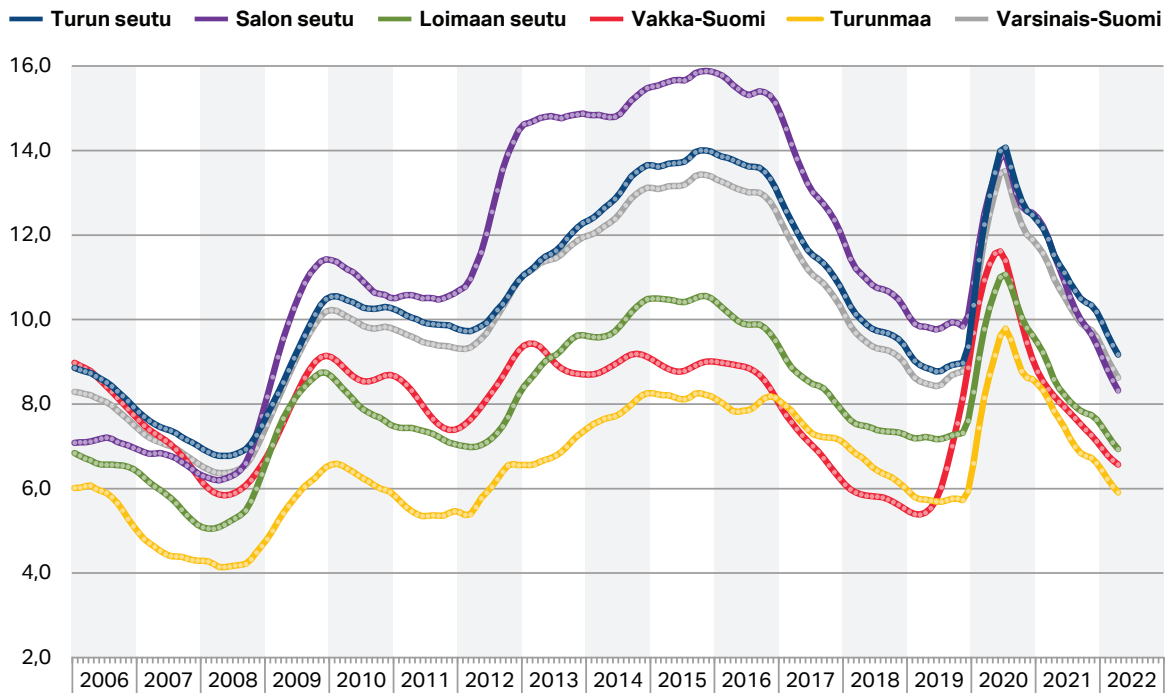

Kuva 12 Työttömyysaste maakunnittain huhtikuussa 2022 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

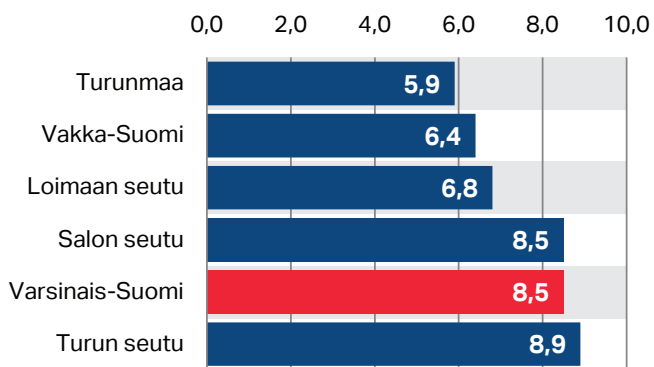

Työttömyysasteen trendin kehitys (%)

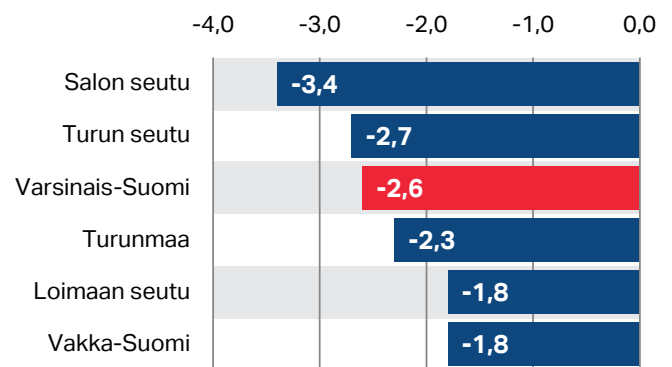

Kuva 13 Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysasteen trendikehitys.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste huhtikuussa 2022 (%)

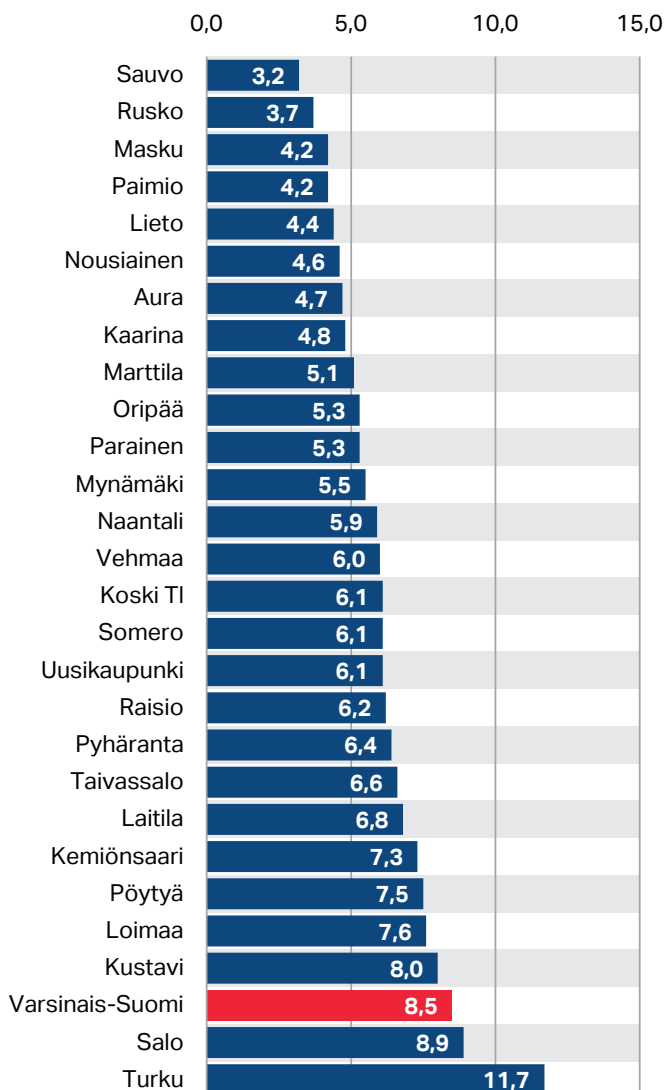

Työttömyysasteen vuosimuutos (4/2021 – 4/2022, %-yks.)

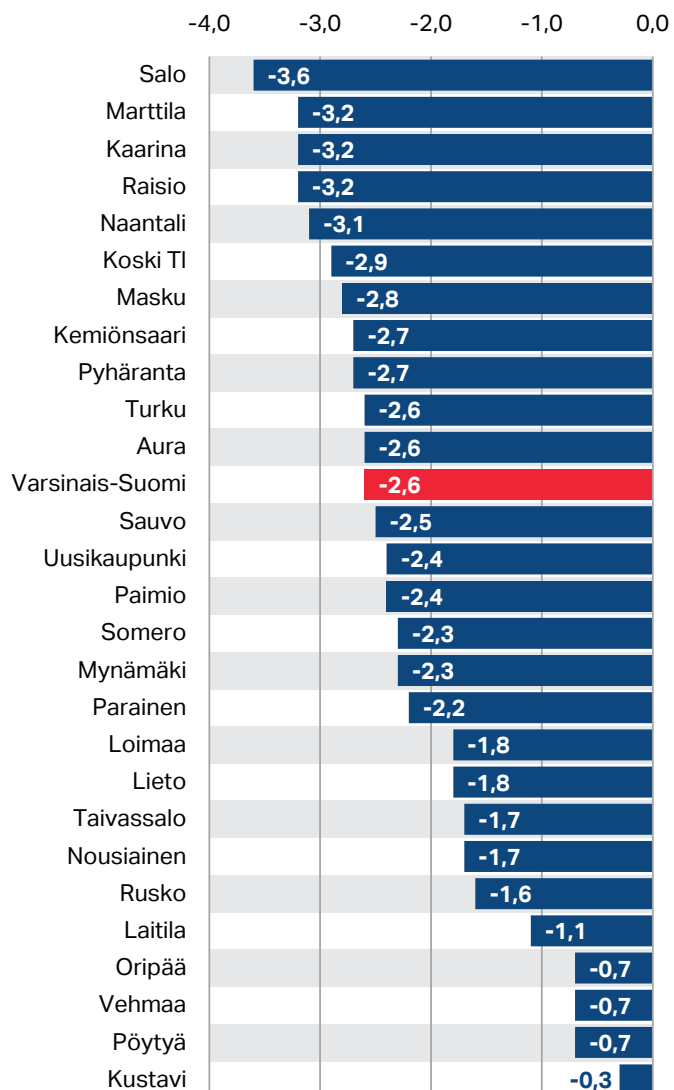

Kuva 14 Työttömyysaste seutukunnittin huhtikuussa 2022 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työttömyysaste huhtikuussa 2022 (%)

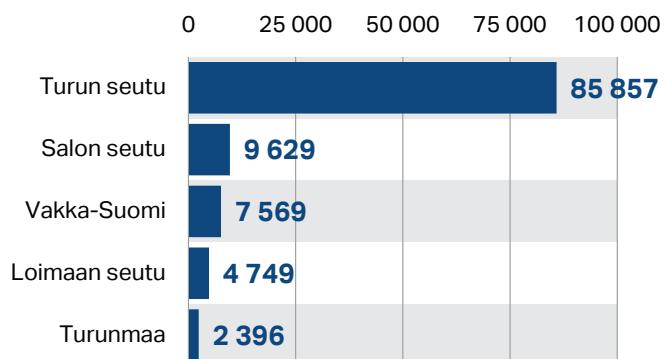
Työttömyysasteen vuosimuutos (4/2021 – 4/2022, %-yks.)

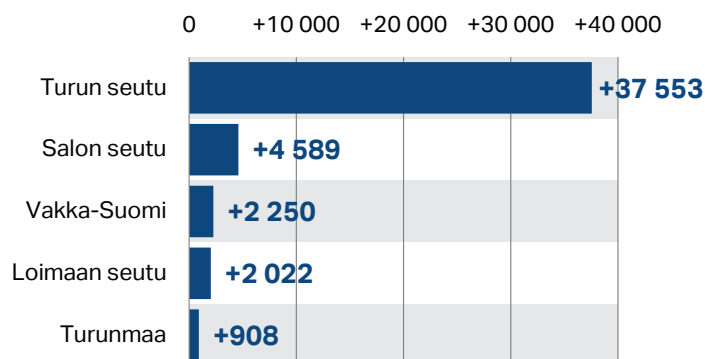
Kuva 15 Työttömyysaste kunnittain huhtikuussa 2022 ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.
Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Uudet avoimet työpaikat huhtikuussa 2022 (lkm, vuosisumma)

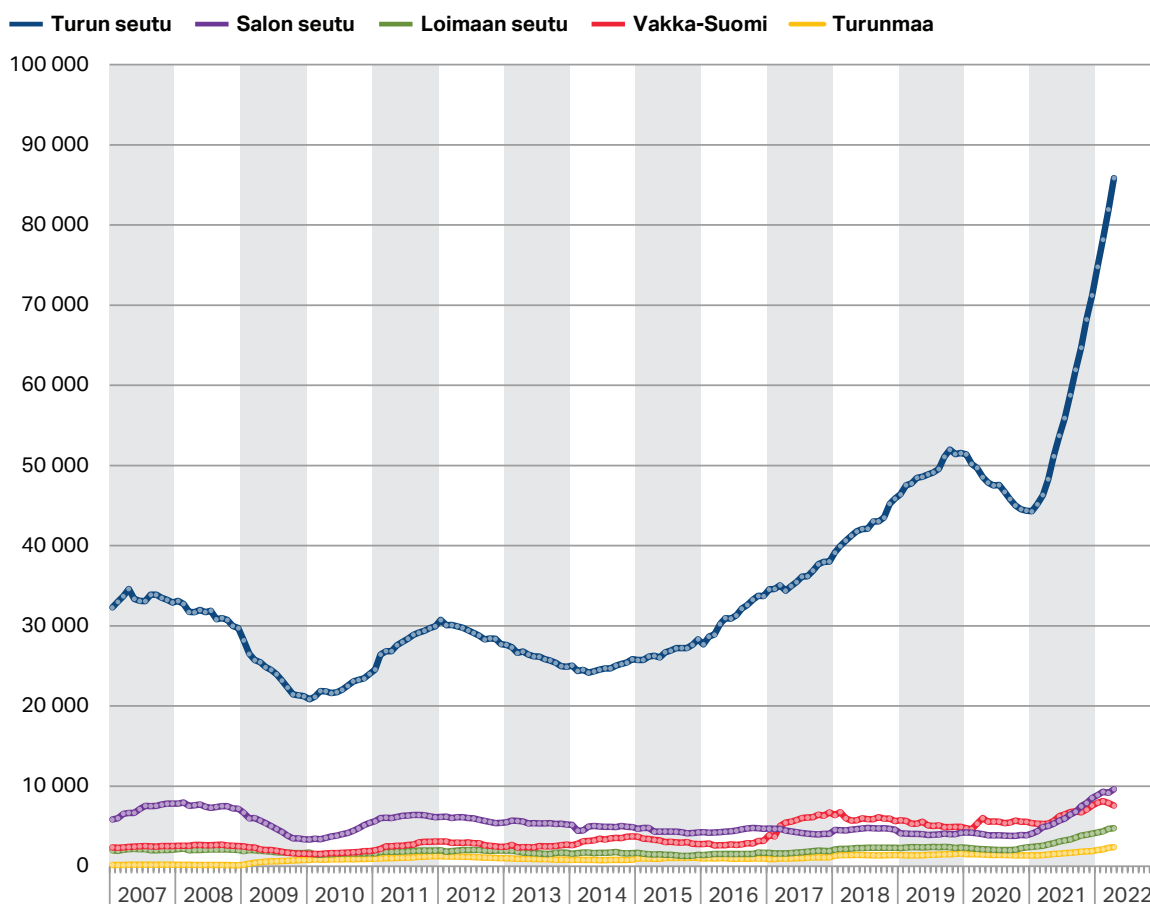
Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumman muutos (4/2021 – 4/2022, %-yks.)

Kuva 16 Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma huhtikuussa 2022 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto. Vuosisumma kuvaa uusien avoimien työpaikkojen yhteenlaskettua määrää edellisen 12 kk aikana, ja se kertoo tarkasteltavan ilmiön kehityksestä vuositasolla.

Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys (lkm, vuosisumma)

Kuva 17 Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys Varsinais-Suomessa vuositasolla.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto. Vuosisumma kuvaa uusien avoimien työpaikkojen yhteenlaskettua määrää edellisen 12 kk aikana, ja se kertoo tarkasteltavan ilmiön kehityksestä vuositasolla.

Varsinais-Suomen väestönkasvu hidastunut hieman

Varsinais-Suomen asukasluku oli huhtikuun 2022 lopussa 483 949, mikä on 1 803 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakunnan väestönkasvu nopeutui huomattavasti koronapandemian myötä mutta on hidastunut jonkin verran vuoden 2022 alussa.

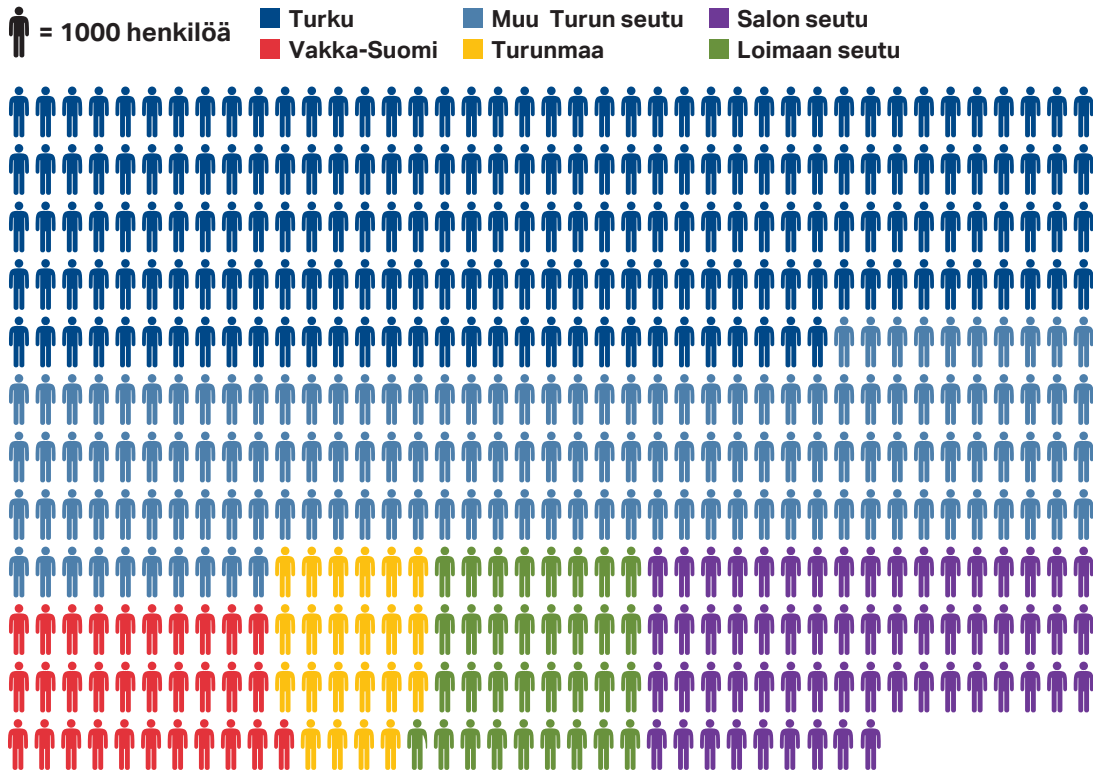
Varsinais-Suomen väestökehityksen suuressa kuvassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Maakunnan väestönkasvu on yhä yksinomaan Turun seudun varassa, sillä muiden seutukuntien väestö vähenee. Väestön väheneminen näkyy erityisesti Loimaan seudulla, jonka asukasluku pienenee nyt maakunnan nopeinta vauhtia. Loimaan seudun väestökehitys on kevään aikana painunut heikommaksi kuin Salon seudulla, jonka väestökato oli pitkään maakunnan nopeinta. Väestönkasvu on kuitenkin hidastunut myös Turun seudulla.

Turun seudulla Turun väestönkasvu on yhä alemmalla tasolla kuin seudun muiden kuntien yhteenlaskettu kasvu. Turun

kaupunkiseudulla on kuitenkin tapahtunut muutos väestönkasvun painopisteissä, sillä Kaarinan pitkään jatkunut nopea väestönkasvu on alkanut hidastua. Turussa väestönkasvun hidastuminen on puolestaan pysähtynyt. Jää nähtäväksi, onko kyseessä tilanteen palautuminen lähemmäs koronapandemiaa edeltänyttä tilannetta, vai onko kyseessä vain tilapäinen muutos. Myös Raision väestönkasvu on hidastunut hieman, mutta ei kuitenkaan samalla tavalla kuin Kaarinassa.

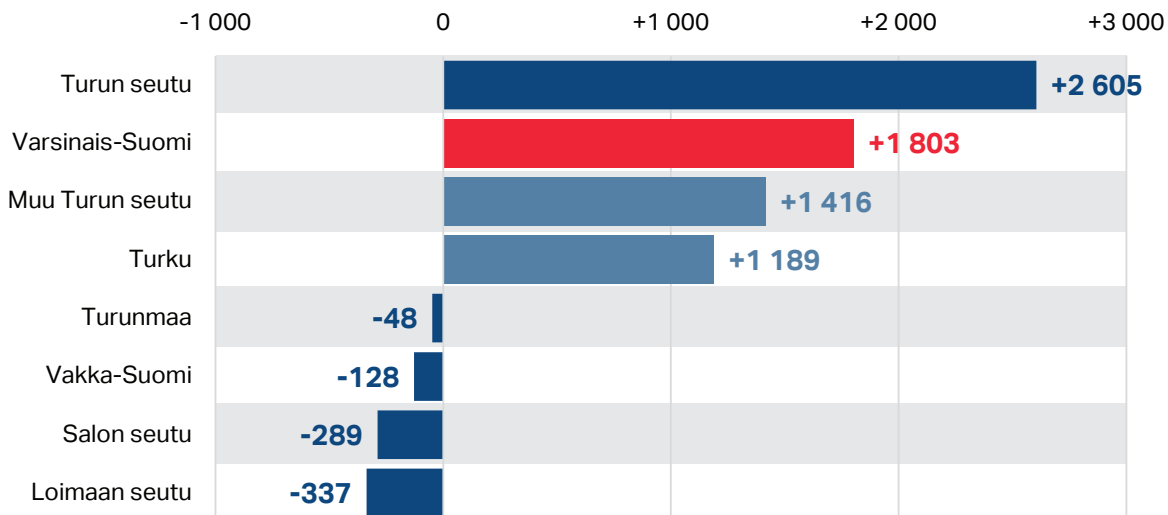
Varsinais-Suomen väestönkasvun hidastuminen johtuu sekä maan sisäisen muuttovoiton pienenemisestä että luonnollisen väestönmuutoksen muutoksista. Syksyn ja talven aikana syntyvyys on vähentynyt ja kuolleisuus lisääntynyt maakunnassa, minkä seurauksen luonnollinen väestönmuutos on painunut ennätysellisen alas. Varsinais-Suomen muuttovoitto muualta Suomesta on kuitenkin yhä suurempaa kuin ennen koronapandemian alkua, ja nettomaahanmuutto on noussut talven aikana korkeammalle tasolle kuin kertaakaan 2010 luvulla.

Varsinais-Suomen väestön alueellinen jakautuminen (henkilöä)

Kuva 18 Varsinais-Suomen väestön jakautuminen alueittain 30.4.2022.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

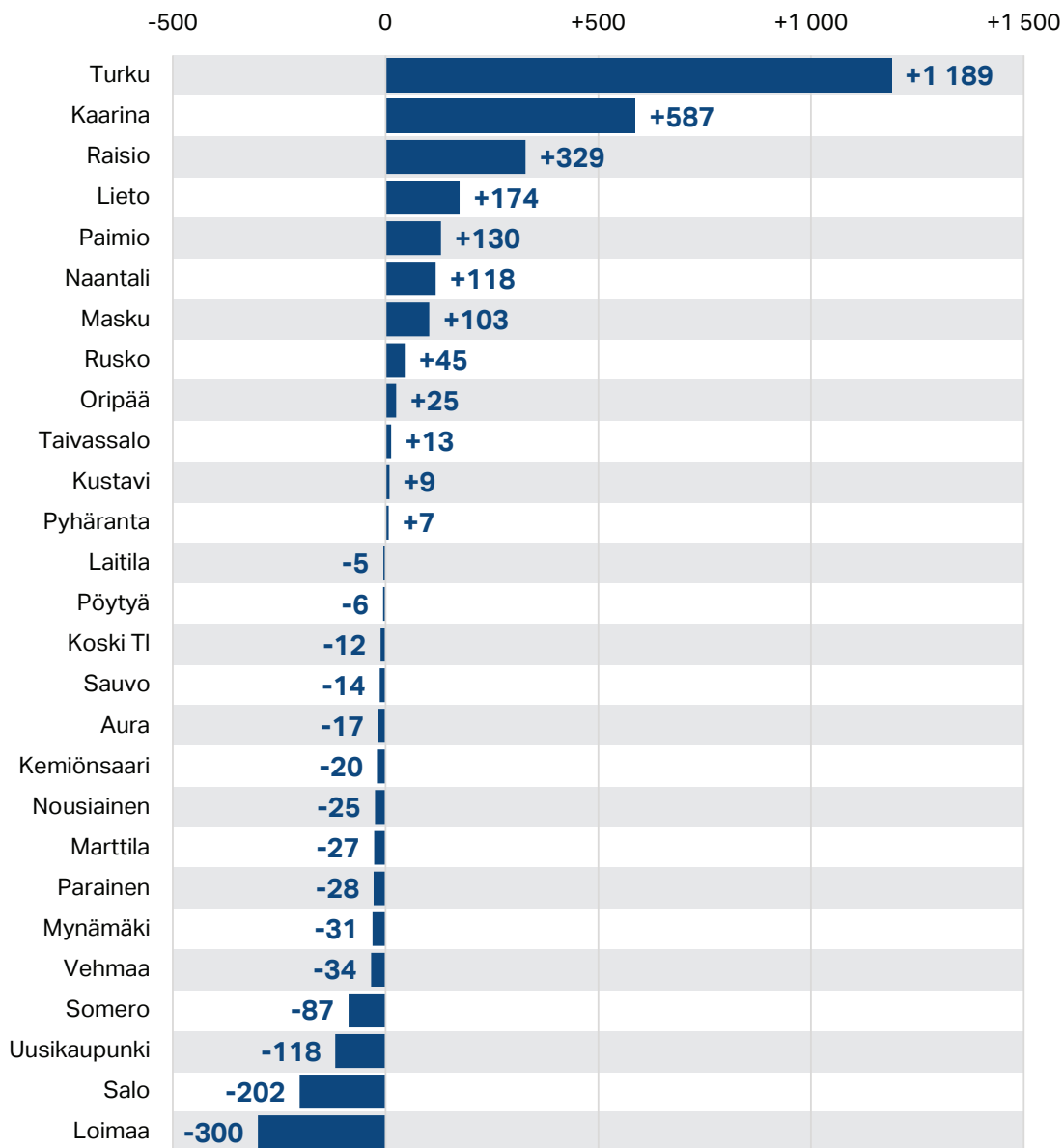
Asukasluvun vuosimuutos huhtikuussa 2022 (henkilöä)

Kuva 19 Väestömuutos Varsinais-Suomessa huhtikuussa 2022 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

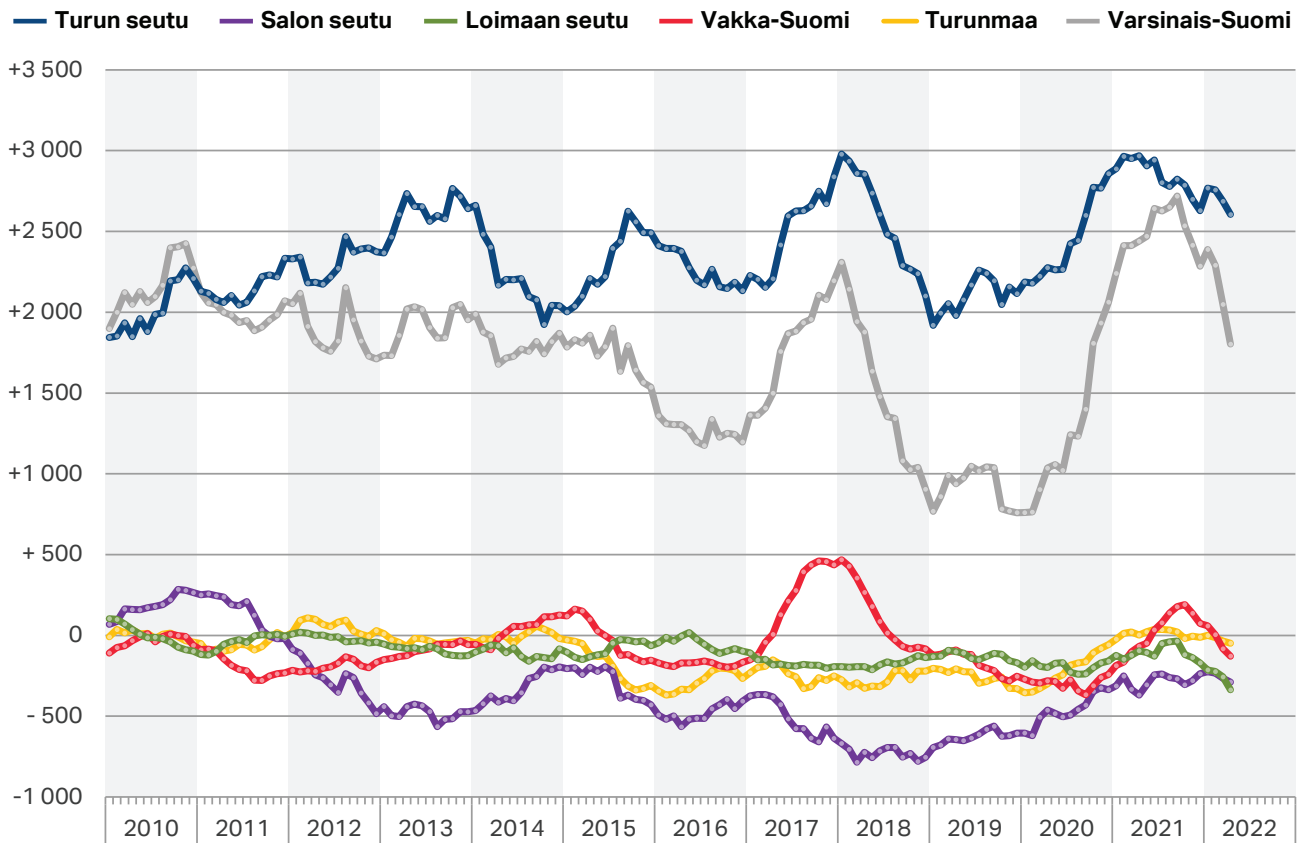

Asukasluvun vuosimuutos huhtikuussa 2022 (henkilöä)

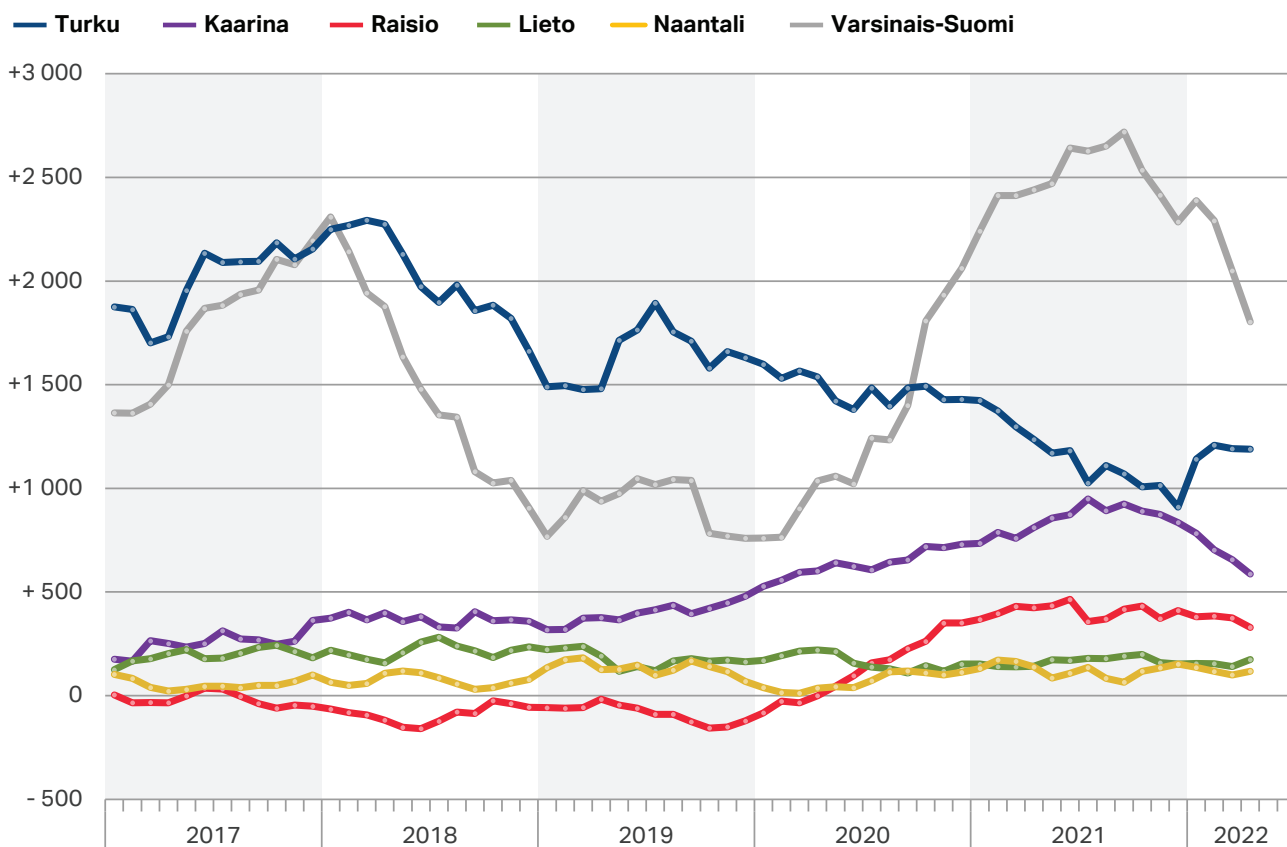
Kuva 20 Väestömuutos Varsinais-Suomen kunnissa huhtikuussa 2022 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)

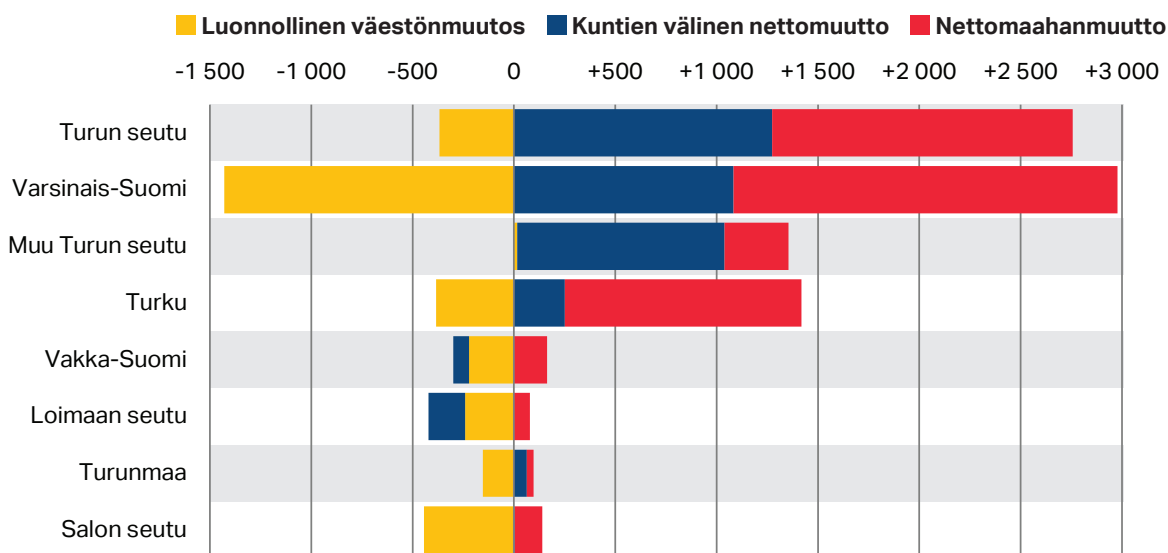
Kuva 21 Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys seutukunnittain Varsinais-Suomessa.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)

Kuva 22 Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys kunnittain Turun ydinkaupunkiseudulla. Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

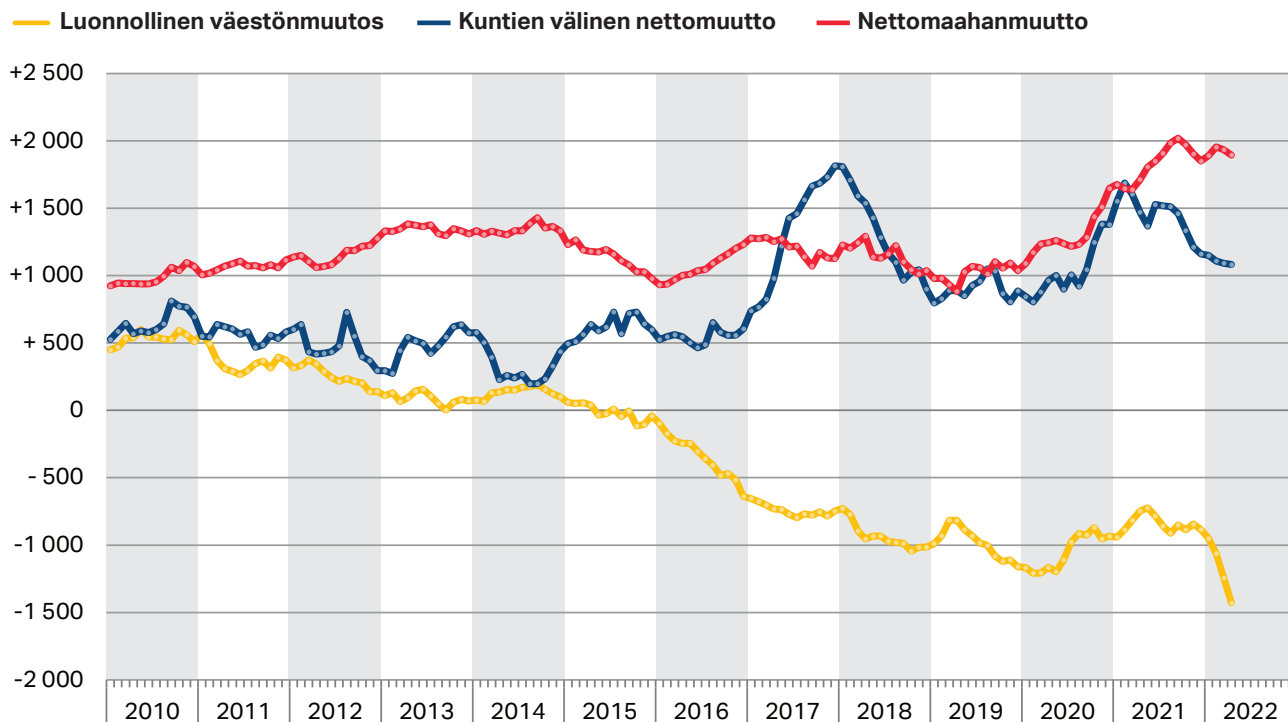
Asukasluvun vuosimuutos huhtikuussa 2022 (henkilöä)

Kuva 23 Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne huhtikuussa 2022. Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

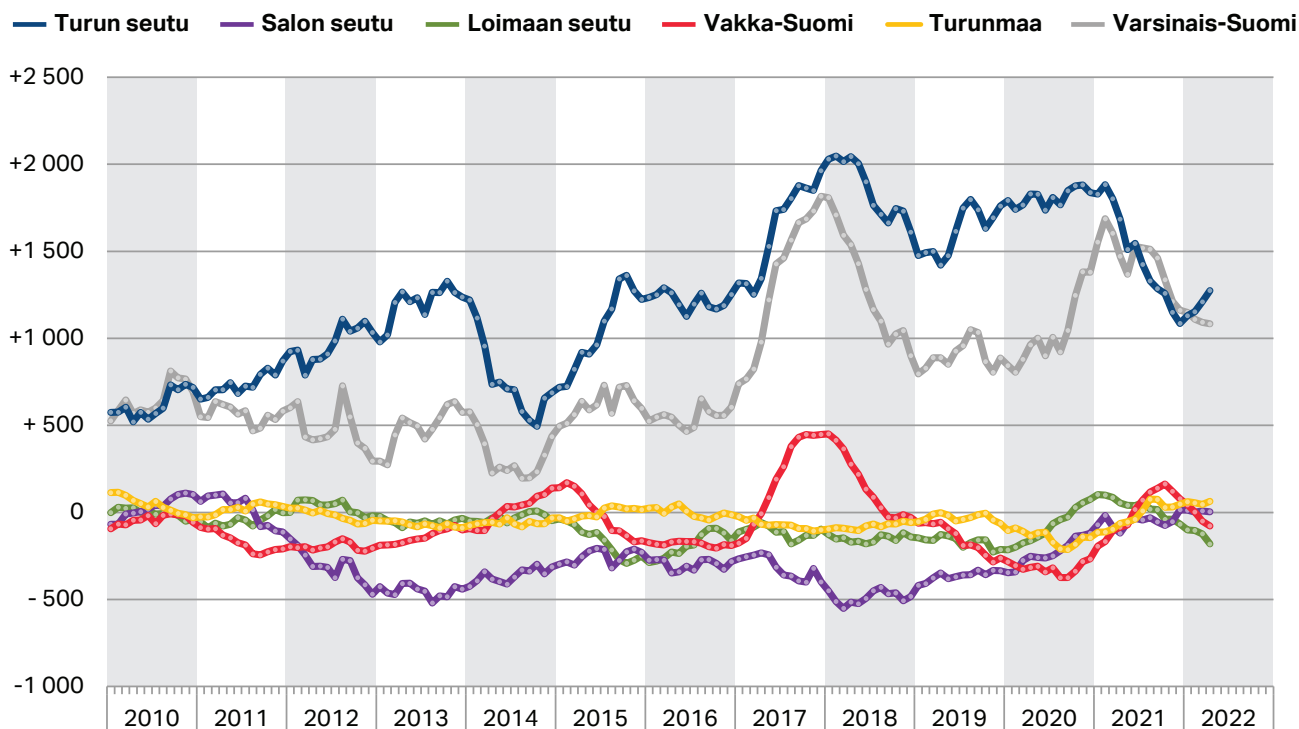

Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä)

Kuva 24 Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.
Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Maan sisäisen nettomuuton vuosisumman kehitys kuukausittain (henkilöä)

Kuva 25 Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio.

Varsinais-Suomen väestö keskittyy laajeneviin taajamiin

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan yhdyskuntakehityksen tulee tukeutua ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen, ja erityisesti suurilla kaupunkiseuduilla tulee vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavassa tavoitellaan maankäytön tehostamista, yhdyskuntarakenteen tiivistämistä ja kasvualueiden lieverakentamisen hillitsemistä. Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen mm. tiivistämällä ja täydentämällä vajaakäyttöisiä alueita on myös Turun kaupunkiseudun rakennemallin ja MAL-sopimuksen tavoitteena.

Varsinais-Suomen väestö on keskittynyt 2000-luvulla entistä voimakkaammin taajamiin. Taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Vaikka Varsinais-Suomen väkiluku kasvaa, taajamien ulkopuolisten haja-asutusalueiden väkiluku vähenee. Vuonna 2000 taajamissa asui 361 470 henkilöä, mikä oli 81 % maakunnan asukkaista. Vuonna 2020 taajama-asukkaita oli jo 408 959, eli 85 % maakunnan asukkaista.

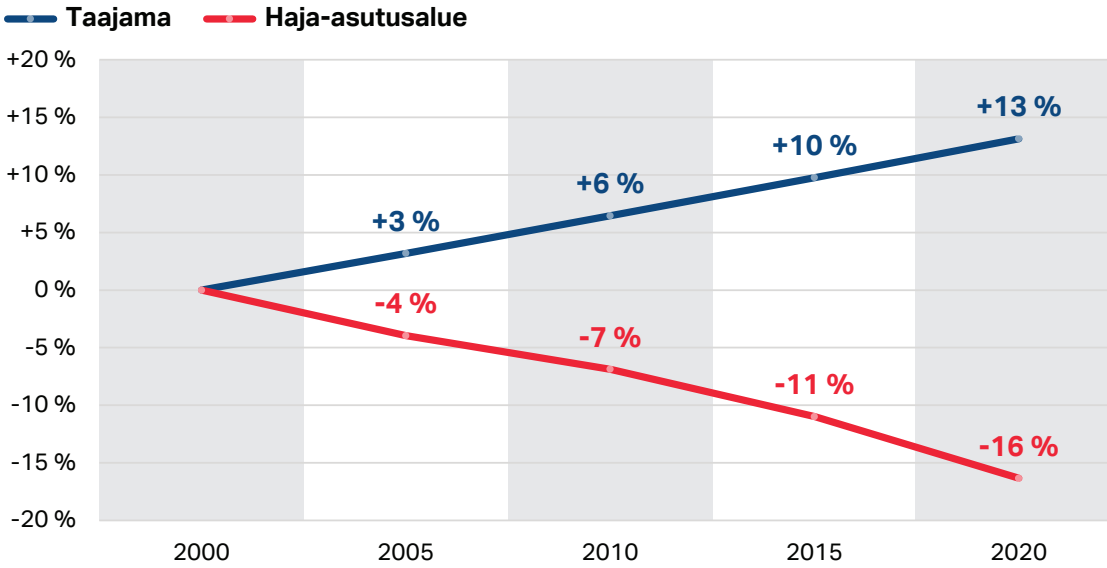
Väestönkasvu taajamissa on kuitenkin hitaampaa kuin taajamien pinta-alan kasvu. Taajamien väestötiheys siis pienenee: kun vuonna 2000 taajamien väestötiheys Varsinais-Suomessa oli noin 710 asukasta neliökilometrillä, vuonna 2020 asukkaita neliökilometrillä oli enää noin 610. Koko maakunnan tasolla taajamien pinta-ala on kasvanut 2000-luvulla yli nelinkertaisella nopeudella väestönkasvuun verrattuna. Turun kaupunkiseudulla taajamien pinta-alan kasvun ja väestönkasvun välinen ero on ollut jonkin verran muu-

ta maakuntaa pienempi: MAL-alueella taajamien pinta-alan kasvu on ollut 2000-luvulla yli kaksinkertaista väestönkasvuun verrattuna, ja Turun keskustaajamankin alueella lähes kaksinkertaista.

Taajamat voidaan jakaa tiheisiin ja harvoihin taajamiin. Tiheä taajama vastaa aluetehokkuudeltaan yleisesti jo rakennettua asemakaavoitettua aluetta ja harva taajama pääosin asemakaavoittamatonta alhaisen tehokkuuden taajamaa. Varsinais-Suomessa tiheän taajaman osuus taajamien kokonaispinta-alasta on sitä suurempi, mitä lähemmäs Turun keskustaajamaa liikutaan. Taajaman pinta-alan kasvaessa 2000-luvulla tiheän taajaman osuus Varsinais-Suomen taajamien kokonaispinta-alasta ei ole muuttunut: tiheä ja harva taajama kasvavat yhtä nopeasti. Maakunnan taajamien yleisen kehityksen mukaisesti myös Turun keskustaajaman tiheän taajama-alueen väestötiheys on 2000-luvulla vähentynyt. Taajamat eivät kokonaiskuvassa näin ollen tiivisty.

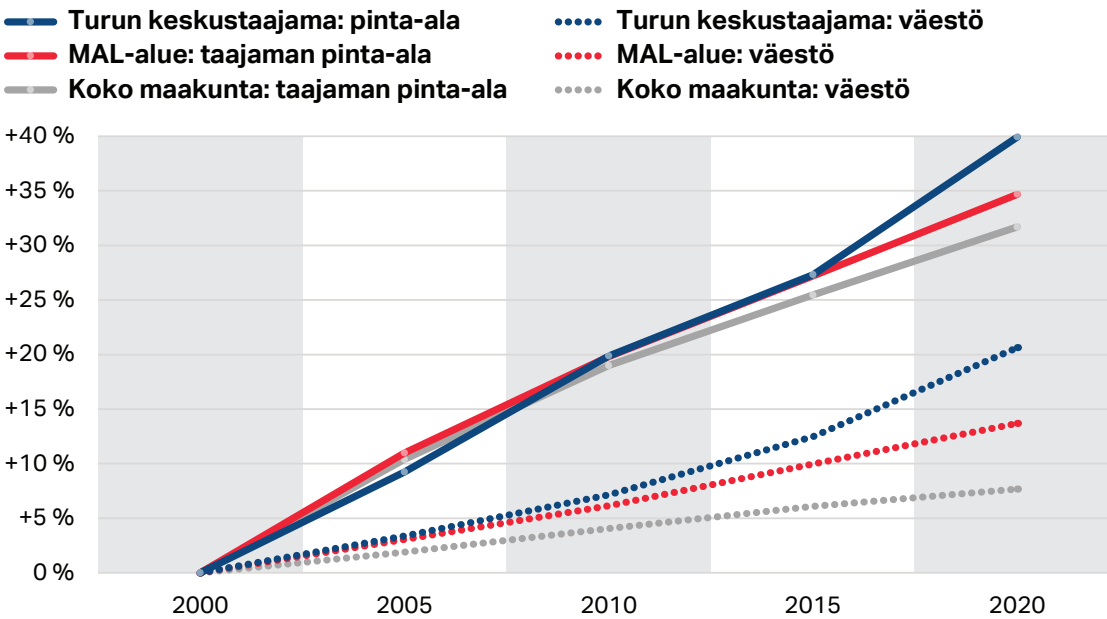
Kaupunkiseutujen taajamat on jaoteltu kävely-, joukkoliikenne- ja autovyöhykkeisiin keskustaetäisyyden ja joukkoliikenteen palvelutason perusteella. Maankäytön suunnitelmien tavoitteiden toteutumisen kannalta rohkaisevaa on, että Varsinais-Suomen kaupunkiseuduilla uusi asuinrakentaminen ja väestönkasvu kohdistui 2020-luvun taitteessa aiempaa voimakkaammin kestävien kulkumuotojen yhdyskuntarakenteen vyöhykkeille, eli muille kuin autovyöhykkeelle. Viime vuosina uusien asuinrakennusten kerrosneliömetreistä noin 70 % ja väestönkasvusta noin 80 % on sijoittunut kestävien kulkumuotojen alueille.

Väestökehitys Varsinais-Suomen taajama- ja haja-asutusalueilla vuoden 2000 tasoon verrattuna (%)

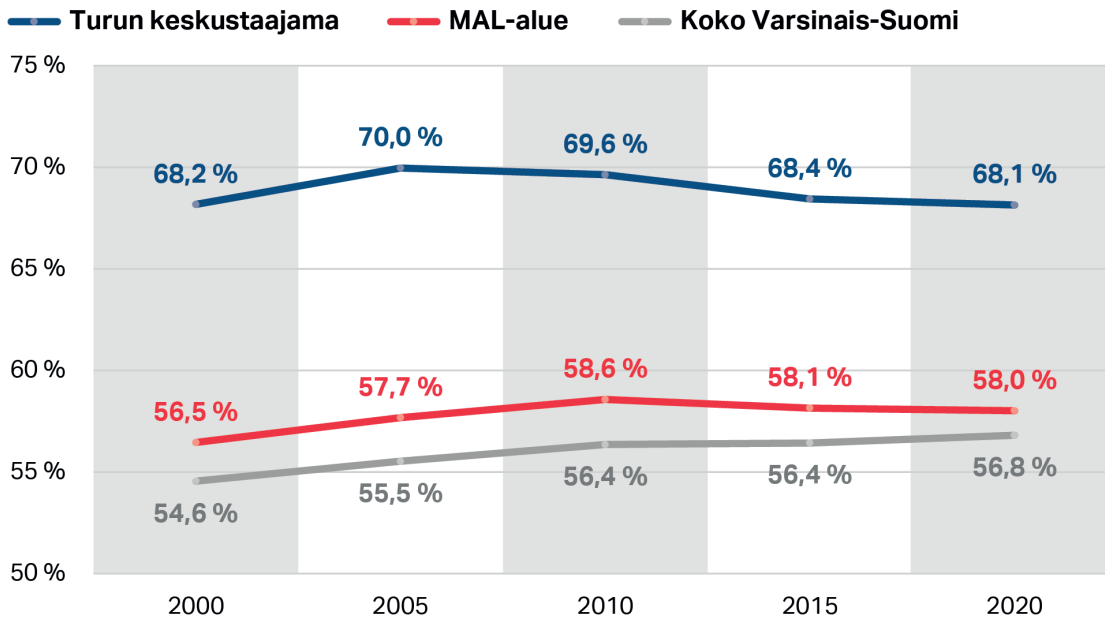
Kuva 26 Väestönmuutos taajamissa ja haja-asutusalueilla Varsinais-Suomessa 2000-luvulla.
Tietolähde: Suomen ympäristökeskus, Tilastokeskus.

Väestön ja taajaman pinta-alan muutos Varsinais-Suomessa vuoden 2000 tasoon verrattuna (%)

Kuva 27 Väestön ja taajaman pinta-alan muutos Varsinais-Suomessa, Turun kaupunkiseudun MAL-alueella ja Turun keskustaajamassa 2000-luvulla.
Tietolähde: Suomen ympäristökeskus, Tilastokeskus.

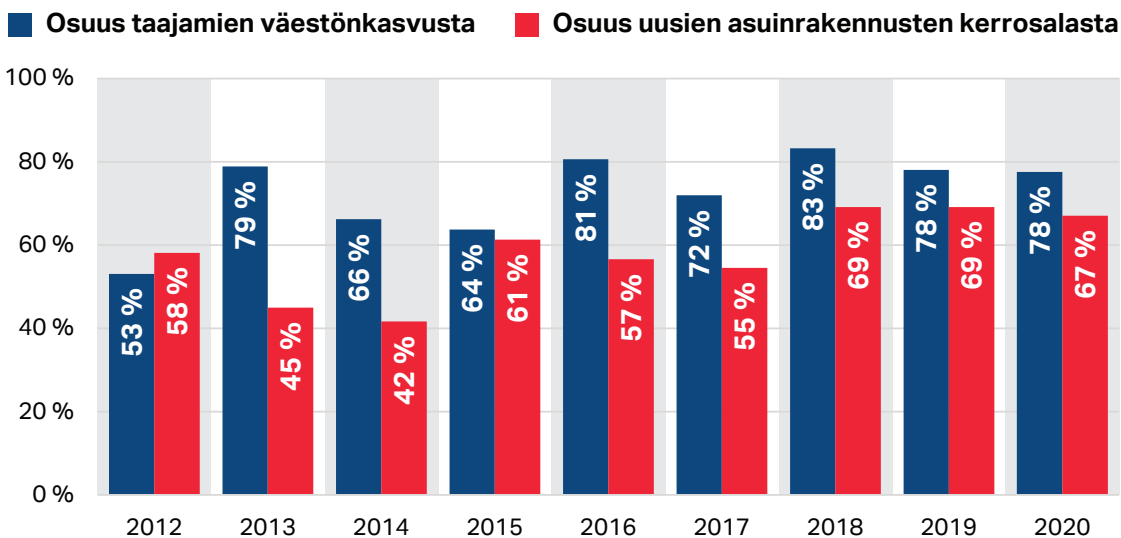
Tiheän taajaman osuus taajaman kokonaispinta-alasta (%)

Kuva 28 Tiheän taajaman osuus taajaman kokonaispinta-alasta Varsinais-Suomessa, Turun kaupunkiseudun MAL-alueella ja Turun keskustaajamassa.

Tietolähde: Suomen ympäristökeskus.

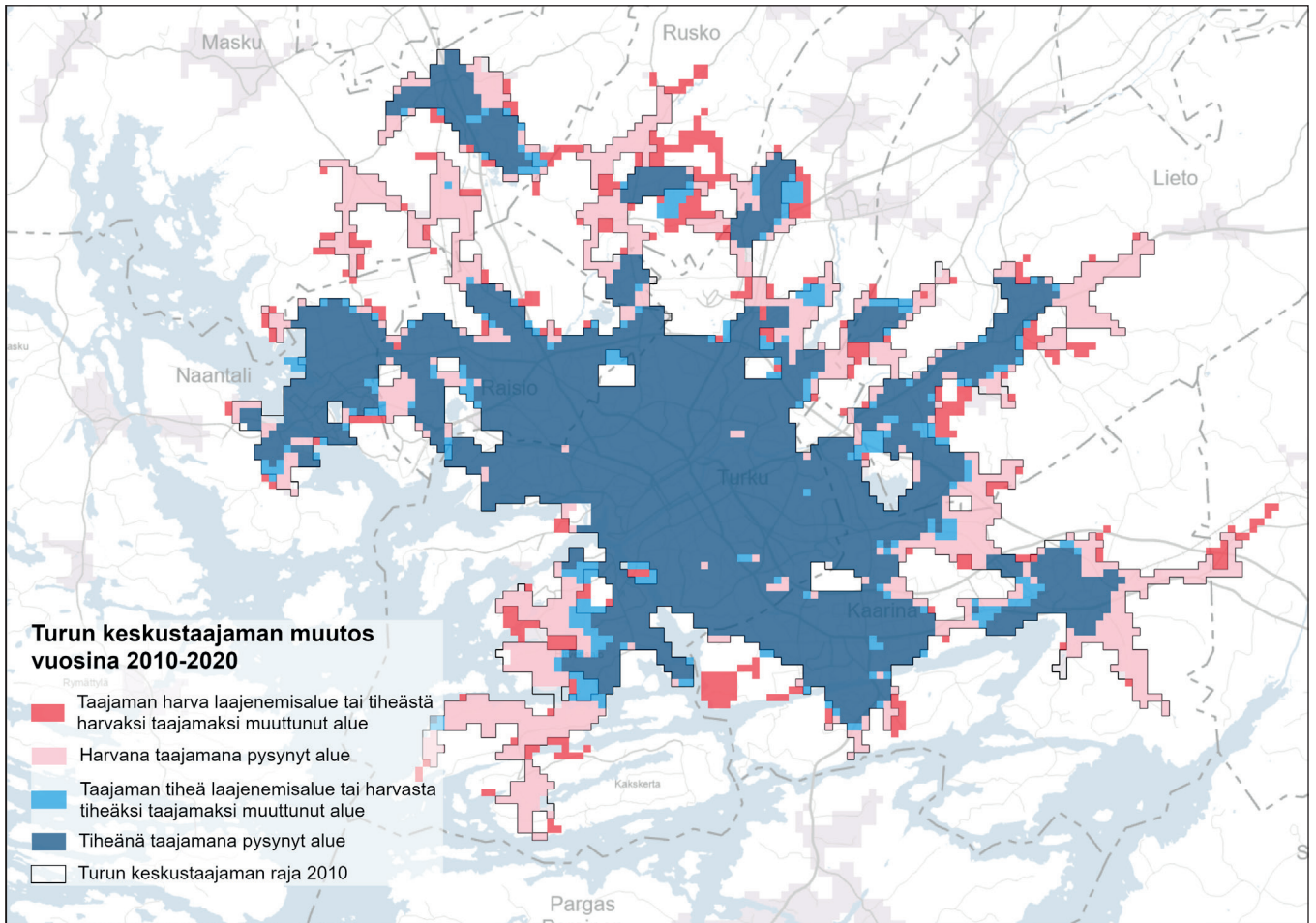
Taajamien väestönkasvu ja uusien asuinrakennusten kerrosala Turun ja Salon kaupunkiseutujen kestävien kulkumuotojen vyöhykkeillä (%)

Kuva 29 Taajamien väestönkasvu ja uusien asuinrakennusten kerrosala Varsinais-Suomen kaupunkiseutujen kestävien kulkumuotojen vyöhykkeillä.

Tietolähde: Digi- ja väestötietovirasto, Suomen ympäristökeskus, Tilastokeskus.

Kuva 30 Turun keskustaajaman laajeneminen ja harvan ja tiiviin taajaman muutokset 2010–2020.
Tietolähde: Suomen ympäristökeskus.

